fuis præpositis oppressorum indebitè & aggravatorum injustè non obturare clamoribus, sed ipsis ipsas potiùs compassivis affectibus inclinare: ut si per solertis inquisitionis indaginem clamores hujusmodi opere completos esse
Gen. 18. viderimus, liberationis opportunæ remedium sollicitis studiis apponamus: pœnâ nihilominus debitâ punituri in
Exod. c. 3. hanc patratorum qualitatem excessuum illicitos oppressores. Omnipotens etenim Dominus audito clamore populi sui propter duritiam eorum, qui operibus præerant dolentis, ad liberandum eum descendit, & summi Templi
Esa. 22. Præposito, qui juxta nominis interpretationem in vias pravas iniquè diverterat comminando, sic ait: Expellam te de statione tua, & de tuo ministerio te deponam. Dudum siquidem fama gravi, clamore frequenti, & querela flebili subditorum deferentibus nobis Hugonem Geraldi olim Caturcensem Episcopum, de multiplicatis excessibus, oppressionibus gravibus, enormibusque criminibus esse reum: Nos mala hujusmodi nolentes antè credere, quàm probare, super illis inquisitionem per nos & per alios fieri fecimus diligentem. Et demum inquisitionis ipsius viso & examinato processu, luculenter invenimus quòd ejus fuerat vitiosus ingressus, cùm per ambitionem nimiam & per abrupta simoniacæ pravitatis ad Pontificalem ascendisset honorem. Progressus autem ejus, ut execrando conveniret initio, injuriosus extiterat, quoad tria. Primò, videlicet quoad Apostolicam Sedem, cui (licèt ipsum honorasset in multis, & tandem ad Episcopalis dignitatis apicem promovisset) terga vertens non faciem, contemptum pro gratia, maleficium pro beneficio, & vituperium retulit pro honore. Appellationibus interdum ad Sedem ipsam ab eo vel Officialibus ejus per subditos oppressos emissis, nedum deferre contemptibiliter renuens, sed eas verbo vilipendens & facto, suis præcipiendo Ministris, quòd de appellationibus hujusmodi non curarent, ac nihilominus appellantes (quibus contra oppressiones debuerat esse appellatio ipsa remedium) nunc per captionis injuriam, nunc per spoliationem beneficiorum, & aliàs indebitè affligendo multipliciter non absque vitio ingratitudinis violans juramentum fidelitatis ab ipso præstitum dictæ Sedi: nec veritus matris Ecclesiæ transgressionem apertam, nonnullis quandoque per suas patentes literas de vacaturis mandavit beneficiis provideri, vias ad vacationem eorum aperiens nimis illicitas & suspectas: pernicioso etiam fuit, & frequens literarum Apostolicarum abusor. Secundò verò, quantum ad subditos, erga quos non pii Prælati, vel Pastoris, peregit officium, quinimò tanquam fuit improbus, crudelisque tyrannus sub pallio charitativi subsidii incussis terroribus, violentiis, & injuriis illatis, dolosis inductionibus & fraudibus exquisitis, veluti recursor iniquus, extorsionibus eos intolerabilibus prægravando: nunc binas in anno, nunc plures in die, nunc alias nimiùm excessivas, & Ecclesiis importabiles, utpote multiplicato evectionum numero Canonibus definito, interdum per se, interdum per alios procurationes exigendo, pro libito, visitationis officio quandoque nullatenus, & regulariter non ad fructum correctionis, sed ad saturandæ cupiditatis affectum impenso, ad alios quæstus illicitos, & damnatos suum exacuit frequenter ingenium, nec de modo, nec de causa curavit. Et cùm invenit subditos suis in hoc reprobandis affectibus non parentes, nec aliàs ab eis exigere potuit concupita, calumniosas delationes fieri, contra eos lites moveri, & diversa eis gravamina subdolè procuravit pluries inferri. Præterea non citatos legitimè, nec convictos etiam, aut confessos suis privavit beneficiis, occasionem pro causa confingens, non rationem in his, sed tyrannidem potiùs prosequens personalem. Multa falsa scienter instrumenta dictavit, per suos illa faciens notarios publicari, & ut illis qualem ipse haberat, ad Ecclesias præberet ingressum: instituere ei præsentatos, seu institutionis suæ eis concedere literas sæpiùs renuit, nisi primitùs certâ sibi, & magnâ pecuniâ propter hoc exolutâ. Multa Ecclesiastica beneficia, nunc permutationis prætextu, nunc verò simpliciter in suis manibus resignata, modò jure, ut prætendebat, ordinario, modò super hoc, ut dicebat, Apostolico munimine indulto de facto scienter contulit: intervenientibus fraude, pacto, & simoniaca pravitate subjectas sibi Ecclesias occupans, earum reditus usurpavit: & sic in suis fuit corruptus judiciis, processum eorum, & finem in pecuniarum commodum ordinando, quandoque justificans impium, innoxium injustè condemnans: hic & alios corrumpere Judices pro obtinenda super oppressionibus inchoatis injusta victoria nisus fuit. Tertiò, quantum ad se, ut qui sibi nequam existeret, nulli alii bonus esset: suæ namque famæ prodigus, se perjuriis patenter involvit, irregularitatisque laqueis irretivit, &, quod referre pudet, in corpus suum fornicando peccans per continuatum incontinentiæ vitium, quo se dudum fœdaverat, Pontificali posteà decoratus honore, in sua ponere gloria maculam, & femora sua non erubuit mulieribus inclinare. In his quidem ejus sic reprehendendi ingressus, sic scandalosus, perniciosus exemplo progressus ut vitio hujusmodi, sive culpis nefcis finem imponere; & periculosus egressus, cùm adeò foret in ipso habituata malitia, quòd, remanente sibi adsolita facultate, in iniquitatis opere voluntas sibi deficere minimè speraretur. Propter quod ne prioribus pejus committeret, illud solum æstimamus salubre remedium, ut quòd velle non poteramus auferre, eriperemus vel posse. Nos itaque super præmissis & pluribus aliis ejus nefandis excessibus cum fratribus nostris ex fano consilio deliberatione cohabita diligenti, in præfatum Hugonem Geraldi, qui se omni honore ac dignitate reddidit tam indignum, quique ob suas iniquitates, ne præsit, est abjectus à Deo, suis ligatum peccatis, omnique honore ac dignitate Pontificali jam privatum à Domino, de consilio omnium & singulorum fratrum ipsorum perpetuæ depositionis sententiam duximus promulgandam, Pontificali eum, & Sacerdotali, & alio quolibet officio privantes, & ad perpetuum carcerem condemnantes: ut ibi committendis cessantibus, agat pœnitentiam de commissis. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ promulgationis & condemnationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Avinioni, xv. Calend. Junii, Pontificatûs nostri anno secundo.

DE PŒNITENTIIS ET REMISSIONIBUS.

TITULUS IX.

I. Bonifacius VIII. [c. an. 1300. *Romæ.*]

Centesimo quoque anno visitantibus Basilicas Petri & Pauli Apostolorum plenissima peccatorum venia conceditur.

Antiquorum [t] habet fida relatio, quòd accedentibus ad honorabilem Basilicam Principis Apostolorum de urbe, concessæ sunt magnæ remissiones, & indulgentiæ peccatorum. Nos igitur, qui juxta officii nostri debitum salutem appetimus, & procuramus libentiùs singulorum: hujusmodi remissiones & indulgentias omnes & singulas ratas & gratas habentes, ipsas auctoritate Apostolica confirmamus, & approbamus, & etiam innovamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Ut autem Beatissimi Petrus & Paulus Apostoli eò ampliùs honorentur, quò ipsorum Basilicæ de urbe devotiùs fuerint à fidelibus frequentatæ, fideles & ipsi spiritualium largitione munerum ex hujusmodi frequentatione magis sensérint se refertos: Nos de Omnipotentis Dei misericordia, & eorumdem Apostolorum ejus meritis, & auctoritate confisi, de fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ plenitudine potestatis, omnibus in præsenti anno millesimo trecentesimo à festo Nativitatis Domini nostri Jesu Christi præterito proximè inchoato, & in quolibet anno centesimo secuturo, ad Basilicas ipsas accedentibus reverenter, verè pœnitentibus & confessis, vel qui verè pœnitebunt, & confitebuntur in hujusmodi præsenti & quolibet centesimo secuturo annis, non solùm plenam & largiorem, imò plenissimam omnium suorum concedemus, & concedimus veniam peccatorum: Statuentes, ut qui voluerint hujusmodi indulgentiæ à nobis concessæ fieri participes; si fuerint Romani, ad minus xxx. diebus continuis, seu interpolatis, & saltem semel in die: Si verò peregrini fuerint, aut forenses, simili modo diebus xv. ad Basilicas easdem accedant. Unusquisque tamen plùs merebitur, & indulgentiam efficaciùs consequetur, quò Basilicas ipsas ampliùs & devotiùs frequentabit. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, innovationis, concessionis, & constitutionis infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, 8. Calend. Martii, Pontifi. nostri anno vij.

[t] Vide Doct. Scholasticos *lib. 4. sent. dist. 19. 20. & 21.* Inde enim fient aperta quæ traduntur in textu & glossis. Adde Rofensem contra Lutherum *art. 17. & aliquot sequentibus.*

II. Clemens VI. Archiepiscopo Tarracon. ejusque Suffraganeis. [c. an. 1349. *Avenione in Hispaniam.*]

Annus Jubileus, sive plenaria remissio, quæ olim dabatur quolibet centesimo anno omnibus verè pœnitentibus & confessis, visitantibus Basilicas Beatorum Petri & Pauli, per ipsam Extravagantem ad annum quinquagesimum reducitur.

Unigenitus Dei filius de sinu Patris in uterum dignatus est descendere matris, in qua, & ex qua nostræ mortalitatis substantiam divinitati fuæ, in suppositi unitate, inefabili unione conjunxit, id quod fuit permanens, & quod non erat assumens: ut haberet unde hominem lapsum redimeret, & pro eo satisfaceret Deo Patri. Ubi enim venit plenitudo temporis, misit Deus filium suum factum sub lege, natum ex muliere: ut eos qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem reciperent filiorum. Ipse namque factus nobis à Deo sapientia, justitia, sanctificatio, & redemptio: non ipsa Ecclesia pariter indulgentiæ prædictæ privilegio decoretur, & devotus ab eodem Salvatore, qui in præfatis Apostolis mirabilis prædicatur, eorum meritis & precibus indulgentiæ mereatur percipere largitatem, in hoc censuimus venerandam, causâ devotionis modo prædicto visitaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum veniam consequantur, ita videlicet, ut quicunque voluerint indulgentiam hujusmodi assequi, si Romani ad minus xxx. si verò Peregrini aut Forenses, modo simili xv. diebus ad prædictas Basilicas, & Ecclesiam accedere teneantur: Adjicientes, ut ii etiam qui pro ea consequenda ad easdem Basilicas, & Ecclesiam accedent, post iter arreptum impediti legitimè, quò minus ad urbem illo anno valeant pervenire, aut in via vel dierum prætaxato numero non completo in dicta urbe decesserint, verè pœnitentes, ut præmittitur, & confessi, eandem indulgentiam consequantur. Omnes nihilominus & singulas indulgentias, per nos vel prædecessores nostros Roma. Pontifices tam prænominatis, quàm aliis Basilicis & Ecclesiis de dicta urbe concessas, ratas & gratas habentes, ipsas auctoritate Apostolica confirmamus & approbamus, ac etiam innovamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reductionis, constitutionis, &c. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Avinion. vi. Calend. Februarii, Pontifi. nostri anno primo. Quocirca fraternitati vestræ per Apost. scripta mandamus, quatenus singuli vestrûm, in singulis vestris civitatibus & Diœcesibus prædictas nostras literas subditis vobis Clero & populo publicetis, & intelligibiliter exponatis: ut annuente Domino ad promerendam hujusmodi indulgentiam se disponant. Cæterùm, quia præsentes literæ nequirent, forsitan propter viarum discrimina, vel alia legitima impedimenta singulis vestrûm commodè præsentari: volumus, quòd per te frater Archiepiscope, dictarum literarum transumptum manu publica scriptum tuóque munitum sigillo vobis fratres suffraganei transmittatur: cui velut originalibus literis adhiberi volumus plenam fidem. Datum, &c.

Ad Hebr. 9. per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in sancta, æterna redemptione
1. Pet. 1. inventa. Non enim corruptibilibus auro & argento, sed sui ipsius agni incontaminati, & immaculati pretioso sanguine nos redemit: quem in ara crucis innocens immolatus non guttam sanguinis modicam, quæ tamen propter unionem ad Verbum pro redemptione totius humani generis sufficisset, sed copiosè velut quoddam profluvium no-
Esaiæ c. 1. scitur effudisse, ita ut à planta pedis, usque ad verticem capitis nulla sanitas inveniretur in ipso. Quantum ergo exinde, ut nec supervacua, inanis, aut superflua tantæ effusionis miseratio redderetur, thesaurum militanti Ecclesiæ acquisivit, volens suis thesaurizare filiis pius pater: ut sic sit infinitus thesaurus hominibus, quo qui usi sunt,
Lucæ 19. Dei amicitiæ participes sunt effecti. Quem quidem the-
Matth. 13. saurum non in fudario repositum, non in agro absconditum, sed per Beatum Petrum cæli clavigerum, ejusque successores, suos in terris Vicarios commilit fidelibus salubriter dispensandum: & propriis, & rationabilibus causis, nunc pro totali, nunc pro partiali remissione pœnæ temporalis pro peccatis debitæ, tam generaliter, quàm specialiter, prout cum Deo expedire cognoscerent, verè pœnitentibus & confessis misericorditer applicandum. Ad cujus quidem thesauri cumulum Beatæ Dei genitricis, omniúmque electorum à primo justo, usque ad ultimum merita adminiculum præstare noscuntur: de cujus consumptione, seu minutione non est aliquatenus formidandum, tam propter infinita Christi, ut prædictum est, merita, quàm pro eo, quòd quantò plures ex ejus applicatione trahuntur ad justitiam, tantò magis accrescit ipsorum cumulus meritorum. Quod fel. re. Bonifacius Papa VIII. prædecessor noster piè, sicut indubiè credimus, considerans, & attenta meditatione revolvens, quantum apud homines glorioli Principes terræ Petrus & Paulus, per quos Evangelium Christi Romæ resplenduit, & per quos Ecclesia Religionis sumpsit exordium: qui facti Christiani populi per Evangelium genitores, gregis dominici Pastores, fidei lucernæ, Ecclesiarum columnæ, præ cæteris Apostolis peculiari quadam prærogativa in ipso Salvatore fidei virtute præcellunt. Quorum uni, scilicet Apostolorum principi, sicut bono dispensatori, claves regni cælorum commisit: Alteri tanquam idoneo Doctori, Magisterium Ecclesiasticæ eruditionis injunxit. In speciali veneratione haberi debeant, & debitâ honorificentiâ venerari: pro ipsorum memoria recolenda crebriùs, & reverentia à cunctis Christi fidelibus eis devotiùs adhibenda, ipsorúmque patrocinio favorabiliùs assequendo, inconsumptibilem thesaurum hujusmodi pro excitanda & remuneranda devotione fidelium voluit aperire: decernens de fratrum suorum consilio, ut omnes, qui in anno à Nativitate Domini M. ccc. & quolibet anno centesimo ex tunc secuturo ad dictorum Apostolorum Basilicas de urbe accederent reverenter, ipsásque si Romani ad minus xxx. si verò Peregrini aut Forenses fuerint, quindecim diebus continuis vel interpolatis, saltem semel in die, dum tamen verè pœnitentes, & confessi existerent, personaliter visitarent: suorum omnium obtinerent plenissimam veniam peccatorum. Nos autem attendentes, quòd annus quinquagesimus in lege Mosaica [u] (quam non venit Dominus solvere, sed spiritualiter adimplere) Jubileus remissionis & gaudii facérque dierum numerus, quo lege fit remissio, censebatur: quódque ipse quinquagenarius numerus in testamentis, veteri quidem ex legis datione, novo ex visibili Spiritûs Sancti in discipulos missione, per quem datur peccatorum remissio, singulariter honoratur. Quódque huic plura & grandia divinarum adaptantur mysteria scripturarum, & clamorem peculiaris populi nostri Romani, videlicet hoc humiliter supplicantis, ac nos ad instar Moysi & Aaron per proprios & solennes nuntios ad hoc destinatos specialiter orantis pro toto Christiano populo, & dicentis: Domine, aperi eis thesaurum tuum fontem aquæ vivæ, desiderantes benignius exaudire, non quidem ut sicut illius Israëlitici populi indurati cesset murmuratio, sed ut istius prædilecti populi, & cunctorum fidelium augeatur devotio: fides splendeat, spes vigeat, charitas vehementiùs incalescat. Volentesque quàm plurimos hujusmodi indulgentiæ fore participes, cùm pauci multorum respectu propter vitæ hominum brevitatem valeant ad annum centesimum pervenire, de fra. no. con. prædictam concessionem indulgentiæ ex suprascriptis, & aliis justis causis ad annum quinquagesimum duximus reducendam. Statuen. de fra. con. prædictorum, & Apostolicæ plenitudine potestatis, ut universi fideles, qui verè pœnitentes & confessi in anno à nativitate ejusdem M. ccc. quinquagesimo proximè futuro, & deinceps perpetuis futuris temporibus de quinquaginta in quinquaginta annis prædictas eorumdem Petri & Pauli Apostolorum Basilicas & Lateran. Ecclesiam, quam inclytæ recordationis Constantinus, postquam per Beatum Silvestrum, sicut per eosdem Apostolos Deo revelante cognovit, renatus fonte baptismatis fuerat, & à contagio lepræ mundatus, in honorem Salvatoris construxisse, quamque idem Beatus Silvester novo sanctificationis & chrismationis genere dedicasse legitur: & in cujus Ecclesiæ parietibus præfati Salvatoris imago depicta primùm toti populo Romano visibiliter apparuit devotiùs veneranda, quam ex his & aliis certis & rationabilibus causis, ut

ad Gal. 4.

1. Cor. 1.

[u] *Levit. 25. c.* ubi plenissimè de anno quinquagesimo Jubileo.

[x] Veniæ facilitas incentivum tribuit delinquendi. *c. ut Clericorum. extr. de vita & honest. Clericorum.*